

DẠY HỌC TRỰC TUYẾN
LÀ GÌ?

DẠY HỌC TRỰC TUYẾN
NHƯ THẾ NÀO?

DẪN NHẬP VỀ PHƯƠNG PHÁP TIẾP CẬN *E-LEARNING*

1

Tác giả: Nguyễn Tấn Đại <nguyentandai.vn>, 2012-2020. Giấy phép bản quyền: [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/).

VÍ DỤ 1

- Trường đại học K. tổ chức thi điểm *e-learning* cho chương trình đào tạo vừa làm vừa học.
  - Giáo viên soạn giáo trình dưới dạng *website*, cung cấp đầy đủ kiến thức từ tổng quát đến chi tiết, kèm theo các bài tập và câu hỏi trắc nghiệm tự kiểm tra kiến thức.
  - Đến giờ học, sinh viên tập trung vào phòng máy để đọc bài tự học, giáo viên có mặt nhưng không giảng giải, chỉ theo dõi và hướng dẫn làm bài tập.
- Kết quả:
  - Dưới 20 % đọc hết và gần 50 % đọc phân nửa giáo trình.
  - Đa số chuyển qua xem tin tức, chơi *game*, giải trí, hoặc... ngủ gục (!) sau 15-30 phút đọc bài.

VÍ DỤ 2

- Một giáo viên dạy kết hợp trực tuyến và tập trung cho 4 lớp, tổng cộng 417 sinh viên. Môn học gồm 13 chương, 42 tiết lên lớp.
- Sau mỗi chương sinh viên làm bài tập tự luận giống như khi học trên lớp, nhưng nộp qua hệ thống Moodle, đồng thời tham gia thảo luận trên diễn đàn của từng chương.
- Kết quả: khối lượng công việc đồ sộ cho giáo viên...

Công việc	Cả học kì	Bình quân tuần	Bình quân ngày
Dạy trên lớp	42 x 4 = 168 tiết	11 tiết	2 tiết
Chấm bài tự luận (tỉ lệ nộp: 84,6 %)	4.586 bài	306 bài	44 bài
Quản lí diễn đàn	Đọc 730 bài Viết 439 bài	Đọc 49 bài Viết 29 bài	Đọc 7 bài Viết 4 bài

VÍ DỤ 3

- Một trường đại học đã khảo sát 228 sinh viên tham gia học trực tuyến, thu được một số kết quả đáng chú ý như sau:
  - 42,1 % xác nhận có kĩ năng Internet ở mức trung bình yếu;
  - 2 % được kết nối học tập từ phòng máy của trường/khoa;
  - 29,8 % gặp khó khăn vì chưa quen phương pháp học mới.
- Nhận xét chung:
  - Sinh viên thiếu chuẩn bị về tinh thần và phương pháp;
  - Nhà trường thiếu chuẩn bị về các giải pháp hỗ trợ sinh viên trong tiến trình dạy-học trực tuyến;
  - Có một xu hướng tổ chức dạy học trực tuyến một cách máy móc gần như bê nguyên những gì diễn ra trong lớp học tập trung lên mạng;
  - Tiềm ẩn bất công giữa các nhóm sinh viên có điều kiện kinh tế xã hội khác nhau.

CÁC NGUYÊN TẮC *E-LEARNING*

- Chất lượng đào tạo **KHÔNG CHỈ** phụ thuộc vào chất lượng nội dung của giáo trình, học liệu.
- Học tập **KHÔNG CHỈ** là đọc tài liệu hay nghe giảng để hiểu bài.
- Đọc/nghe qua máy tính **KHÔNG** đương nhiên dễ dàng hơn đọc/nghe trong cách dạy học truyền thống.
- Người học qua máy tính bị rơi vào tình trạng **CÔ LẬP** khỏi một môi trường thuần túy dành cho học tập.
- Sự **TƯƠNG TÁC** có vai trò rất quan trọng để giúp phá vỡ tình trạng cô lập của người học, nhưng đó **KHÔNG** phải là bản sao **MÁY MÓC** của quan hệ tương tác trên lớp học tập trung.
- Dạy học trực tuyến **CẦN TRÁNH** tạo ra **BẤT CÔNG** trong tiếp cận thông tin, nội dung học tập, thực hành, thi cử,...

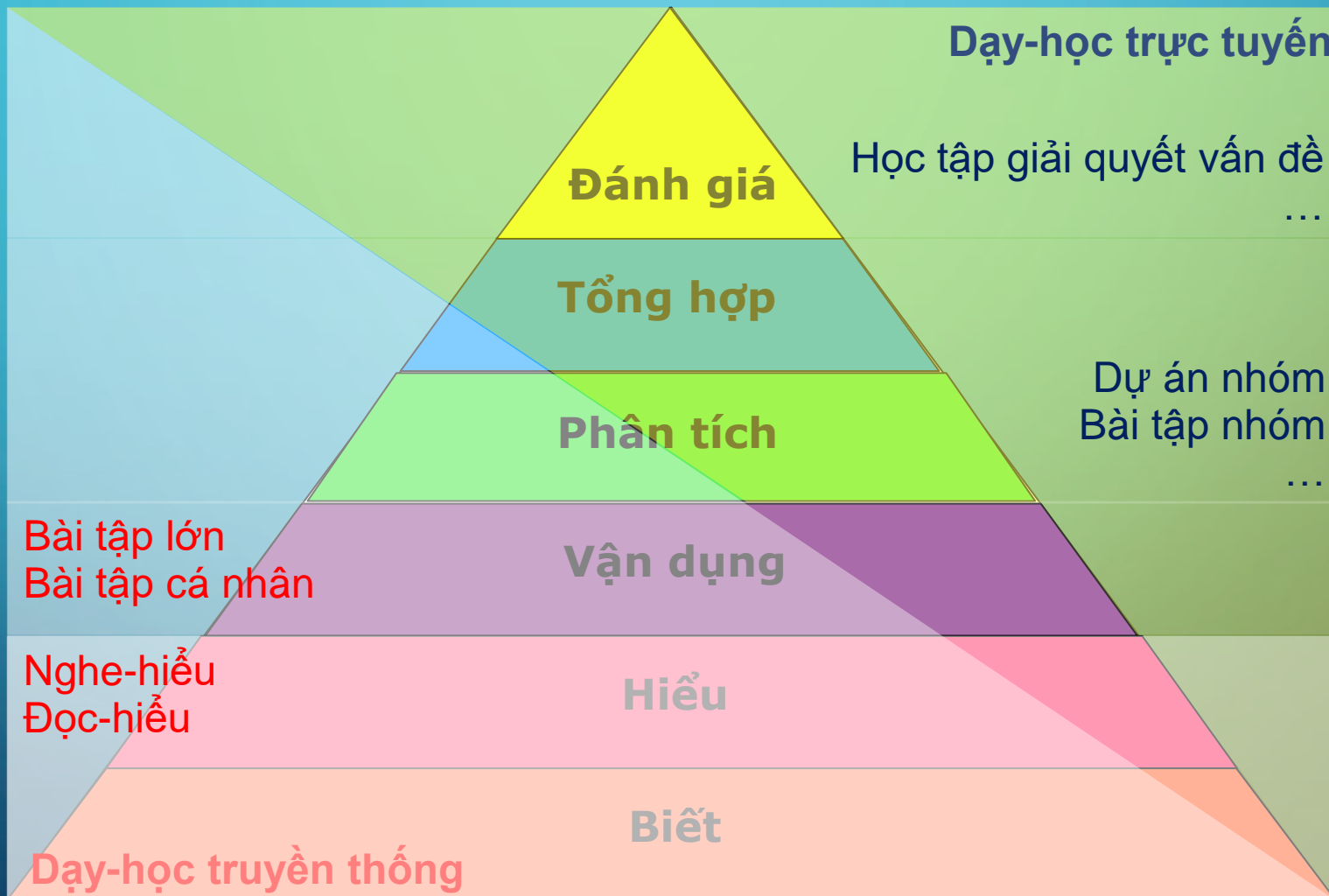
MÔ HÌNH “TAM GIÁC SỰ PHẠM” (JEAN HOUSSAYE)

THÁP NĂNG LỰC NHẬN THỨC (BENJAMIN BLOOM)

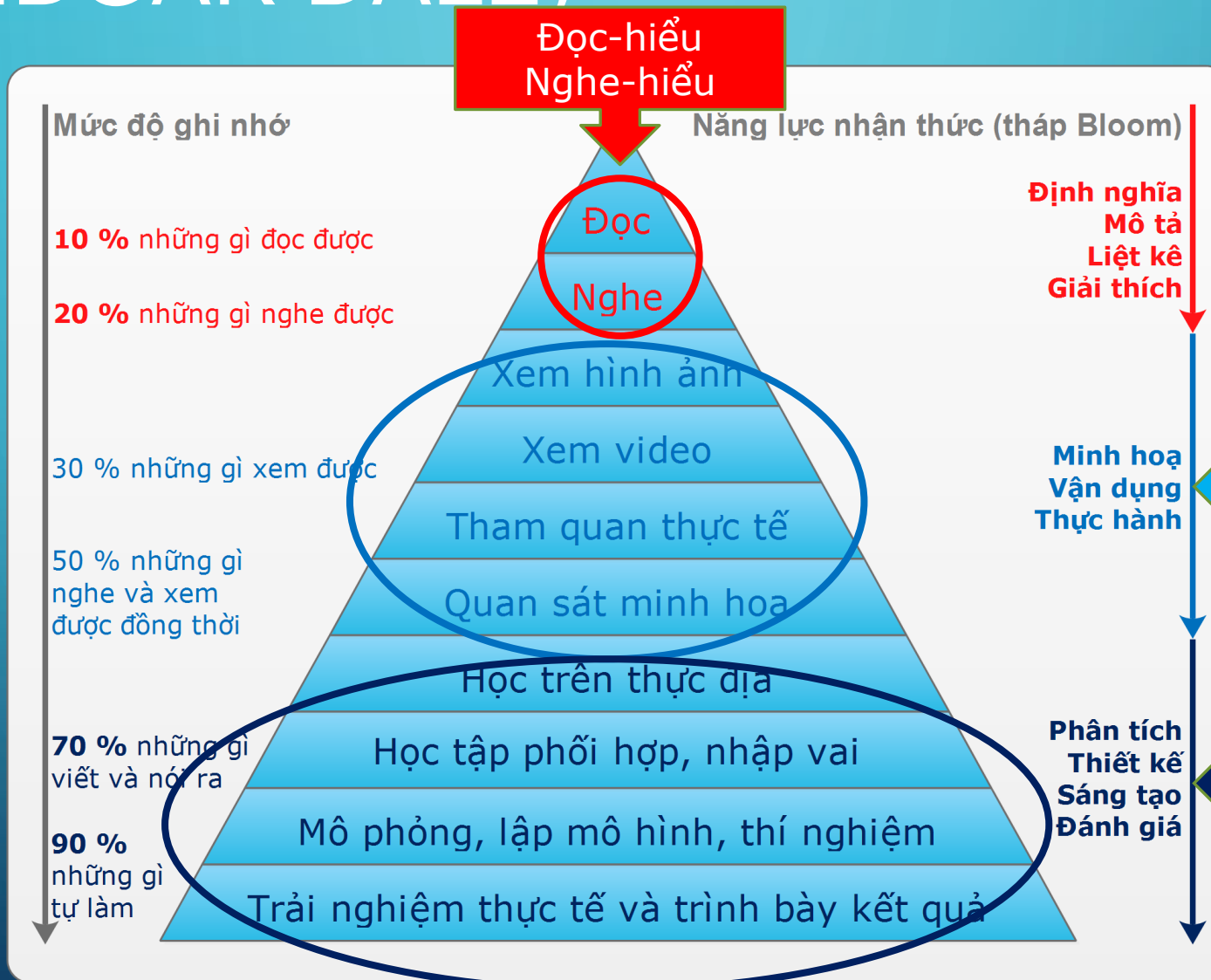

THÁP NĂNG LỰC NHẬN THỨC (BENJAMIN BLOOM)

THÁP KINH NGHIỆM HỌC TẬP (EDGAR DALE)

Minh họa
trực quan
Tham quan
thực tế

Làm việc
nhóm
Thực hành
Mô phỏng
Đồ án...

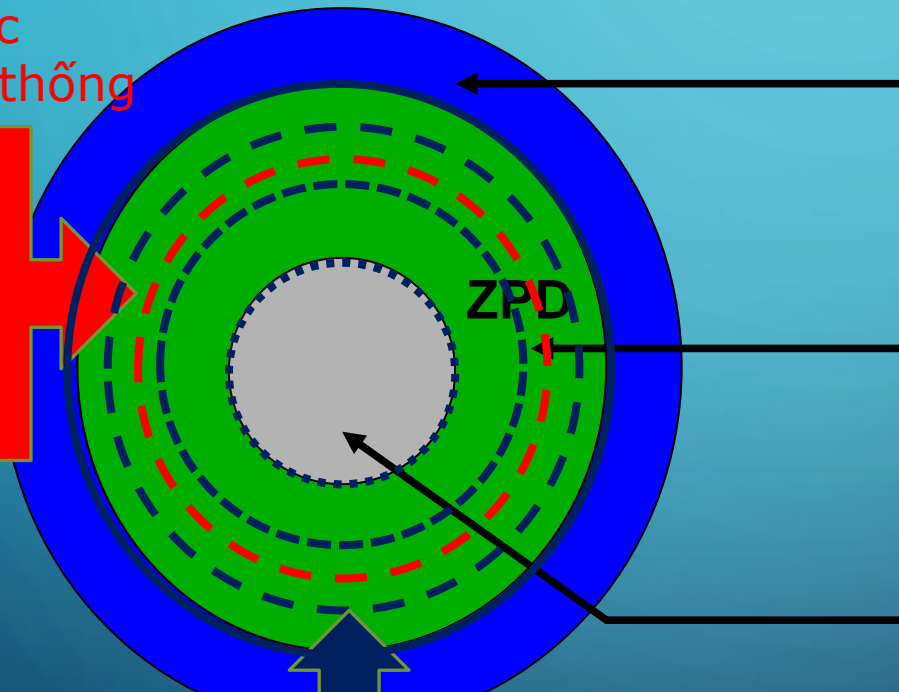

MÔ HÌNH ZPD (LEV VYGOTSKY)

- *Zone of proximal development / Zone proximale de développement*: vùng phát triển nhận thức lân cận

Dạy học truyền thống

Thầy >>> Trò

Vùng phát triển nhận thức tiềm năng: điều tôi chưa biết

Vùng phát triển nhận thức lân cận: điều tôi có thể biết khi được giúp đỡ, hướng dẫn

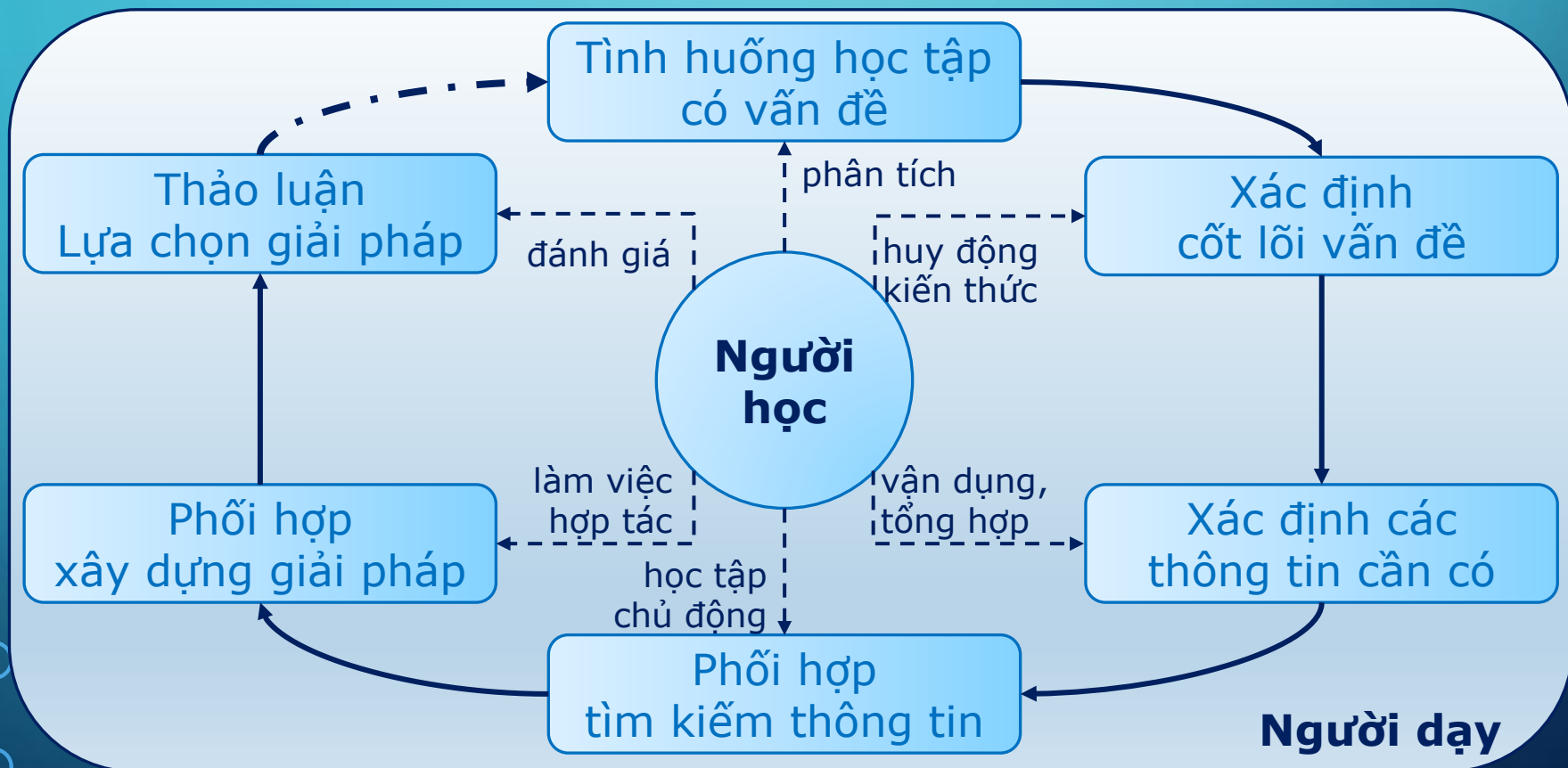
Vùng phát triển nhận thức hiện tại: điều tôi biết

Trò >< Trò >< Trò

Dạy học trực tuyến

HỌC TẬP GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ (*PROBLEM-BASED LEARNING*)

LỰA CHỌN PHƯƠNG PHÁP VÀ CÔNG CỤ DẠY HỌC TRỰC TUYẾN

- Đặt người học vào trung tâm quá trình học tập
  - Xác định mục tiêu học tập hướng đến các năng lực nhận thức bậc cao
  - Ưu tiên các phương pháp có tính minh họa trực quan, thực hành, trải nghiệm
  - Chú trọng tổ chức các hoạt động phối hợp nhóm để giảm bớt cách biệt năng lực người học
- Tùy theo phương pháp dạy học mà lựa chọn các công cụ phù hợp nhằm phát huy tối đa hiệu quả của công cụ

